

Program konferencji *Europa Środkowo-Wschodnia na koncercie mocarstw : polityka imperiów i podziały na strefy wpływów w kulturze i refleksji cywilizacyjnej regionu*

Program of conference *Central and Eastern Europe at the concert of powers: the policy of empires and spheres of influence in the culture and civilisational reflection of the region*

2–3 grudnia 2025 r. / December 2–3, 2025

Wtorek, 2 grudnia 2025 r. / Tuesday, December 2, 2025

Ul. Dobra 55 / Dobra Street 55
Instytut Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej
Wydział Lingwistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski
Institute of Central and East European Intercultural Studies
Faculty of Applied Linguistics, University of Warsaw

9:00 – uroczyste powitanie, sala 2.166 / formal conference welcome, room 2.166

PANEL 1

Zderzenie cywilizacji i duchowości w przestrzeni Europy Środkowo-Wschodniej
The clash of civilizations and spirituality in Central and Eastern Europe
9:30–11:00, sala/room 2.166

Oleg Łatyszonek (Uniwersytet w Białymstoku)

Europa Wschodnia w zderzeniu cywilizacji. Historia, problemy narodowościowe i stosunki międzynarodowe w koncepcjach pluralizmu cywilizacyjnego (Białystok 2022, 2023)

Witold Bobryk (Instytut Badań nad Dziedzictwem Kulturowym Europy w Białymstoku, Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce)

Pomiędzy kongresem wiedeńskim a układem białowieskim. Polityka Rosji i Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich wobec cerkwi greckokatolickiej w Europie Środkowej

Jerzy Grzybowski (Uniwersytet Warszawski)

Pomiędzy Konstantynopolem a Moskwą. Polsko-białoruskie wychodźstwo prawosławne na emigracji po II wojnie światowej

Piotr Sawicki (Uniwersytet Warszawski)

Cerkiew prawosławna wobec interesów mocarstw – autokefalizacja Cerkwi prawosławnej w II RP jako element geopolitycznej gry w Europie Środkowo-Wschodniej

Antoni Kubiak (Uniwersytet Warszawski)

Przedłużenie imperium? Rosyjski Kościół Prawosławny w walce o utrzymanie wpływów na Ukrainie i w Mołdawii

PANEL 2

Oddziaływanie rosyjskich i sowieckich tradycji imperialnych w Europie Środkowo-Wschodniej
Influence of Russian and Soviet imperial traditions in Central and Eastern Europe
11:15–12:45, sala/room 2.166

Irena Bilińska (Slovak Academy of Science, Institute of Slovak Literature, Słowacja)
Mit i utopia jako reakcja na koncert mocarstw

Uładzimir Padalinski (Wydział Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu w Białymstoku)
Першае “вялікае” пасольства Рэчы Паспалітай у Маскоўскую дзяржаву (1569–1570): унія, мір і сферы ўплываў

Aliona Liubaya (Uniwersytet Warszawski)
Tatarska wspólnota dawnej Rzeczypospolitej wobec polityki Imperium Rosyjskiego w latach 1772–1918

Konrad Majchrzyk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Hrabia Adam Michał Zamoyski (1873–1940). Wstęp do badań nad biografią polityczną

Jędrzej Piekara (Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Instytut Europy Środkowej w Lublinie)
Tożsamość pod presją: sowiecka polityka pamięci wobec narodowych narracji w Europie Środkowo-Wschodniej

PANEL 3

Europa Środkowo-Wschodnia od Locarno do Jalty
Central and Eastern Europe between Locarno and Jalta
13:00–14:30, sala/room 2.166

Snizhana Cherniuk (Żytomierski Obwodowy Instytut Podyplomowego Kształcenia Pedagogicznego)
Prasa europejska z 1925/1926 i 1936 roku o wydarzeniach wokół Traktatów lokarneńskich

Tereza Chlaňová (Faculty of Arts, Charles University, Czechy)
Normalizacja stosunków ze Związkiem Sowieckim na tle początku lat trzydziestych w Ukrainie: przypadek Czechosłowacji

Wojciech Grott (Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku)
„Sprawa polska będzie rozstrzygnięta tu w kraju”. Sytuacja międzynarodowa Polski u kresu II wojny światowej w ujęciu propagandy niemieckiej Generalnego Gubernatorstwa

Milena Śliwińska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
Powinienem całą swą świadomość intelektualną do gruntu przebudować i zmienić...” – refleksja Artura Hutnikiewicza nad pojaltańskim porządkiem w Europie. Na podstawie niepublikowanego „Dziennika” Profesora

Grzegorz Gąsior (Uniwersytet Warszawski)
Mocarstwowość sowiecka w ujęciu Huberta Ripki

Środa, 3 grudnia 2025 r. / Wednesday, December 3, 2025

PANEL 4

Małe narody w obliczu imperializmu

Small nations in the face of imperialism

9:30–10:45, sala/room 2.166

Sciapan Zacharkiewicz (European Humanity University, Litwa)

Мова мінулага як інструмент катэгарызацыі: шматлікасць гістарычных наратываў беларусаў Падляшша

Dangiras Mačiulis (Institute of History, Litwa)

Idea jedności narodów bałtyckich jako odpowiedź na imperialną agresję

Blanka Oziemkiewicz (Uniwersytet Warszawski)

Dychotomia tożsamościowa w twórczości Tommy’ego Chasa na tle konfliktów narodowościowych w postsowieckiej Estonii

Agata Szczuková (Uniwersytet Warszawski)

Czeska kultura w cieniu imperiów: ironia, dystans i opór jako strategie przetrwania – na wybranych przykładach literackich i filmowych

Beata Kuboková (Uniwersytet Warszawski)

Rosyjskie oraz chińskie wpływy polityczno-ekonomiczne w Republice Czeskiej w pierwszym ćwierćwieczu XXI wieku

PANEL 5

Imperializm rosyjski w kulturze

Russian imperialism in culture

12:30–13:45, sala/room 2.166

Tetiana Trofymenko (Uniwersytet Warszawski)

Obraz Rosjanina jako wroga w kulturze ukraińskiej czasu wojny

Lech Suchomłynow (Uniwersytet Warszawski)

Rosyjska kultura bez retuszu: dekonstrukcja pojęcia „wielkości”

Natalia Hirna (Lwowski Narodowy Uniwersytet Medyczny imienia Danyła Halickiego)

Культура як зброя: як зійти з російської культурної орбіти?

Dominika Królak-Elhaddad

Roots or Tentacles? Cultural and Political Symbolism of Trees in the Context of the American-Russian-Ukrainian Conflict in Recent Years

PANEL 6

Rosyjskie mity imperialne

Russian imperial myths

11:00–12:15, sala/room 2.166

Michał Tkaczyk (Uniwersytet Warszawski)

Rosjanin, Ruski, Słowianin – tożsamość imperialna w koncepcji „ruskiego miru”

Taras Lylo (Narodowy Uniwersytet Iwana Franki we Lwowie)
Demaskowanie rosyjskiego dyskursu kolonialnego w publicystyce Gali Ackerman

Joanna Getka (Uniwersytet Warszawski)
Ruski – staroruski – rosyjski, Donbas – Noworosja – Tauryda, rosyjska terminologia imperialna jako narzędzie kolonizacji

Rostysław Kramar (Uniwersytet Warszawski)
Noworosja jako mit imperialny: narracje kulturowe, polityka pamięci i spojrzenie dekolonialne

W sali 2.166 kontynuuje obrady sekcja studencka.

PANEL 7

Imperializm rosyjski – odniesienia ukraińskie i białoruskie
Russian imperialism – Ukrainian and Belarussian references
14:00–15:15, sala/room 3.029

Murzionek Piotra (Białoruski Instytut Nauki i Sztuki w Kanadzie)
Вытокі Заходне-рутэнскай/Беларуска-Украінскай цывілізацыі і яе сучаснае супрацьстаянне з Еўразійскай цывілізацыяй

Valentyna Shkola (Kijowski Narodowy Uniwersytet Lingwistyczny)
Поняття „вигнанець” в українському мовному дискурсі

Olena Bondareva (Uniwersytet Stołeczny Kijowski im. Borysa Hrinchenki)
Символічне прощання з російською культурою в українській драматургії війни

Serhii Lunin (Charkowski Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Karazina)
Wchłonięcie Korony Aragonii jako jedna z najpoważniejszych a jednocześnie zapomnianych konsekwencji imperializmu w Europie Zachodniej